

УДК: 619:636.2:591.465.3

Ревунець А. С.

кандидат ветеринарних наук, доцент

Грищук Г. П.

кандидат ветеринарних наук, доцент

Веремчук Я. Ю.

асистент

Житомирський національний агроекологічний університет

Сонографічне дослідження при кістах яєчників у корів-первісток

Вступ. Інтенсивне підвищення продуктивності великої рогатої худоби залежить від умов годівлі, утримання і правильної організації роботи по відтворенню стада [5]. Успішне виконання заходів з ліквідації неплідності корів на будь-якій тваринницькій фермі неможливе без контролю лікаря ветеринарної медицини, що дозволяє планувати на протязі календарного року запуск, роди, осіменіння тварин, своєчасно поповнювати стадо молодняком, кваліфіковано проводити вибраковку тварин, нездатних до відтворення. Досягнення цієї мети можливе лише на основі постійних діагностичних досліджень на тільність і неплідність, а також щоденного ведення показників відтворення обліку маточного поголів'я [1–4].

Одним із сучасних та ефективних методів діагностики, що дозволяє покращити економічні показники господарств за рахунок своєчасного виявлення неплідних тварин та встановлення причин неплідності, є ультразвукове дослідження (сонографія) [2, 4].

Мета і завдання. Провести сонографічне дослідження репродуктивних органів у корів-первісток при кістах яєчників за допомогою ультразвукового приладу і визначити зміни в яєчниках при фолікулярних кістах та полікістозі.

Власні дослідження. Об'єктом дослідження були корови-первістки української чорно-рябої породи (n=6). Матеріалом для досліджень були яєчники неплідних корів-первісток. Ультрасонографічні дослідження яєчників здійснювали за допомогою ветеринарного ультразвукового апарату «Трінга» (Tringa Vet). Перед ультразвуковим дослідженням (УЗД) проводили ректальне, яким визначали стан матки

та яєчників (топографію, форму, розмір, консистенцію, болючість, ригідність, наявність везикулярних фолікулів і жовтих тіл).

У ході проведення сонографічного дослідження у неплідних корів-первісток з патологією яєчників в період статевого циклу на ультразвуковому знімку були виявлені множинні кістозні камери, а між ними – тканинні перегородки. Крім того, візуально визначали їх розміри, форму, кількість, локалізацію й особливості ехоструктури патології. За ультразвуковим скануванням нами діагностовано фолікулярну однокамерну кісту на початковій стадії захворювання (рис. 1). При цьому, поряд з нормальною тканиною органу, відмічали кісту, як ехонегативний рідинний об'єкт з чітко сформованою оболонкою та ехонегативний однорідний уміст кістозної порожнини. Кіста округлої форми із тонкими, рівними і чіткими стінками.

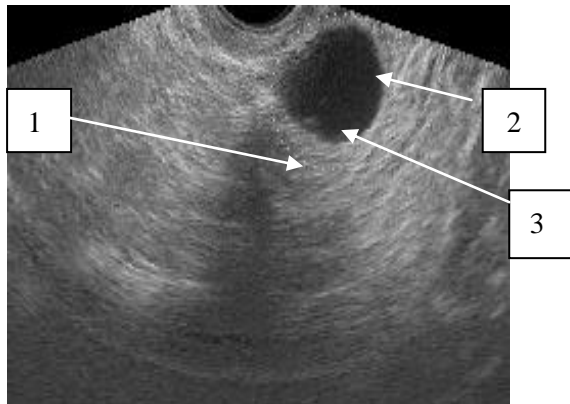

Рис. 1. Ехограма яєчника при фолікулярній кісті: 1 – тканина яєчника; 2 – оболонка кісти; 3 – ехонегативний уміст кістозної порожнини.

Подальші спостереження показали, що в стінках фолікулярної кісти повільно проходять зміни, які характеризуються ускладненнями хронічної стадії хвороби: тканина яєчника однорідна, середньої ехощільності, розширені навколо нижньої і бокової частини кісти, фолікули не візуалізуються. Слід зазначити, що за такими сонографічними показниками як ехощільність і товщина стінки кісти можна визначити стадію розвитку патологічного процесу в яєчнику.

Через 60 днів дослідження у тварин з фолікулярної кісти формувалось нове аналогічне утворення пустот (полікістоз), які

щільно прилягають одна до одної тонкими стінками. Найчастіше спостерігали двокамерні кісти. В окремих випадках кількість камер в кісті буває більшою. На ультразвуковому знімку з полікістозом яєчника нами виявлено неоднорідну структуру тканин органу, чітко зафіксовані п'ять кістозних камер і тканинні перегородки підвищеної ехощільності (рис. 2). Стінки кіст потовщені, мали високу ехопозитивну щільність, всередині кіст утворювались пустоти, між якими перегородки були шириною до 5 мм. Вмістиме кістозного утворення ехонегативне з гіпоехогенними включеннями. Знизу відмічали ділянку з вираженою ехопозитивністю.

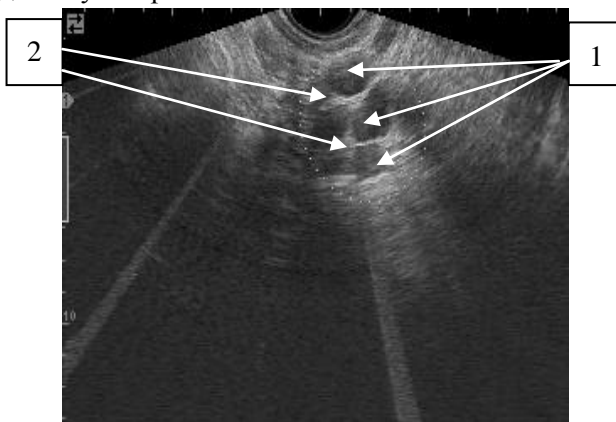

Рис. 2. Ехозображення полікістозу: 1 – кістозні камери; 2 – тканинні перегородки.

Виходячи з вищезазначеного, можна припустити, що формування кіст хронічний довготривалий процес, який супроводжується переродженням і ущільненням стінок камер, ехозмінами рідинного вмістимого, кісти є початком склеротичних змін в тканині яєчника.

Таким чином, в результаті проведеного дослідження й аналізу літературних даних, ми прийшли до **висновку**, що на сьогодні метод трансректального ехографічного дослідження статевих органів – це доступний метод дослідження, який забезпечує можливість здійснення візуального контролю стану і особливостей структури репродуктивних органів. Використання УЗД приладу Tringa дозволяє встановити причини неплідності на ранніх стадіях патології статевих органів (прихований ендометрит, пухлини, формування жовтого тіла, кісти,

атрофії та інші зміни в яєчниках) і морфофункціональні зміни стану яєчників, що дає змогу лікарю ветеринарної медицини вжити відповідних заходів. Це, в свою чергу, робить метод ультразвукового дослідження статевих органів доцільним та економічно вигідним для широкого застосування у ветеринарній акушерсько-гінекологічній практиці.

Перспективи подальших досліджень. Вважаємо, що в подальшому необхідно проводити сонографічне дослідження статевих органів неплідних самок інших видів тварин для діагностики патологій, особливо на ранніх стадіях.

Література

1. Богданова М. А. Разработка технологии изготовления и применения иммунологического теста для диагностики беременности и бесплодия коров : дисс... канд. биолог. наук : спец. 03.00.23 «Биотехнология» / М. А. Богданова. – Ульяновск, 2008. – 111 с. – С. 1–18.
2. Ивашкевич О. П. Ультразвуковая диагностика беременности в животноводстве / О. П. Ивашкевич, Ю. А. Рыбаков // Ветеринарная наука производству институт экспериментальной ветеринарии национальной академии наук Беларуси. – 2007. – № 39. – С. 126–140.
3. Кулистикова Т. Очевидная диагностика / Т. Кулистикова // Агропрофи. – 2010. – № 8. – С. 36–40.
4. Курнякко Н. Ю. Ультразвуковая диагностика стельности КРС / Н. Ю. Курнякко // Актуальные проблемы современного аграрного производства. – 2008. – С. 93–95.
5. Сергиенко А. И. Интенсификация воспроизводства крупного рогатого скота / А. И. Сергиенко. – М. : Колос, 1978. – 255 с.